

آیساک باشویس سینگر

دشمنان

(یک داستان عاشقانه)

مترجم: احمد پوری

شیما

هرمان برودر غلتی زد و یک چشمش را گشود. در عالم خواب و بیداری نمی‌توانست تشخیص دهد کجاست، در تسیوکیف^۱، یا در ارودی آلمانی‌ها؟ حتی لحظه‌ای خود را مخفی در انبار کاه در لیپسک^۲ تصور کرد. این مکان‌ها هرازچندگاهی در ذهن او به هم می‌آمیختند. می‌دانست در بروکلین است اما صدای فریاد نازی‌ها را می‌شنید. آن‌ها سرنیزه را در کاه فرو می‌کردند تا او را خارج کنند و او خود را بیشتر و بیشتر میان کاه‌ها پنهان می‌کرد. تیغه‌ی سرنیزه‌ای سرش را لمس کرد. بیداری کامل نیاز به اراده داشت. «کافی است!» این را گفت و نشست. روز به نیمه رسیده بود. یادویگا مدتی بود که لباس پوشیده بود. چشمش به تصویر خود در آینه‌ی دیواری مقابل تخت افتاد. صورت تکیده، چند تار موی باقیمانده که زمانی سرخ بود اینک به زردی زده و چند تار خاکستری در میان چشمان آبی، بانفوذی ملايم، زیر ابروهای آشفته، دماغی باریک، گونه‌های آویزان، لب‌های نازک.

هرمان همیشه درب و داغان از خواب بر می‌خاست. انگار تمامی شب را کشته

1. Tizivkiev
2. Lipsk

يا حتی عباراتی از تلمود^۱ قاطعی حرف‌هایش می‌کرد و او فقط گوش می‌داد.

هرمان پرسید: «ساعت چند است؟»

«نژدیک ۵۰.»

«بسیار خوب. الان لباس می‌پوشم.»

«چای می‌خواهی؟»

«نه نمی‌خواهم. باز هم دمپایی‌ها را واکس زده‌ای؟ کی دمپایی را واکس می‌زند؟»

«خشک شده بودند.»

هرمان شان بالا انداخت.

«با چه واکس‌شان زدی؟ حتماً با دوده. هنوز هم یک دهانی لیپسکی هستی.»

یادویگا به طرف کمد لباس رفت و حوله‌ی حمام و دمپایی‌های او را آورد.

درست است که زنش بود و همسایه‌ها او را خانم برودر صدا می‌زدند اما در مقابل هرمان رفتاری داشت که انگار هنوز در تسویک‌یافته هستند^۲ و خدمتکار خانه‌ی پدرش خاخام شموئل لیب برودر است. همه‌ی خانواده‌ی هرمان در فاجعه‌ی از بین رفته بودند. هرمان زنده مانده بود. چون یادویگا او را در یک کاهدانی در ده خودشان پنهان کرده بود. حتی مادرش هم خبر نداشت او این کار را کرده است.

بعد از آزادی در سال ۱۹۴۵ بود که خبردار شد آلمانی‌ها پس از این که بچه‌ها را از زنش تامارا گرفته بودند که بکشند با گلوله‌ای به زندگی او هم پایان داده بودند.

هرمان با یادویگا به آلمان رفته بود و بعد که ویزای امریکا گرفته بود در مراسمی یادویگا را به عقد خود درآورده بود. یادویگا راضی بود دین یهود را پذیرد اما احمقانه بود بار دینی را که خود هرمان دیگر چندان به آن وفادار نیست روی دوش او بگذارد.

۱. قوانین یهودی مبتنی بر روایات که در دو مجموعه‌ی گمرا و میشنا گرد آمده است.

گرفته باشد. امروز صبح روی پیشانی اش لکه‌ای کبود و سیاه بود. دستش را بر روی آن کشید. از خود پرسید: «این دیگر چیست؟» جای برخورد سرینیزه‌ای بود که یادویگا در خواب دیده بود؟ از این فکر لبخندی بر لبانش نشست. خواب‌آلود صدا زد: «یادویگا؟»

یادویگا در آستانه‌ی در ظاهر شد. او زنی بود لهستانی با گونه‌های سرخ، دماغ گرد و دگمه‌ای، چشمانی روشن، موهای بور که به عقب شانه خورد و با یک سنجاق، گوجه‌ای بسته شده بود. گونه‌هایش برجسته و لب پایینش گوشتاولد بود. در یک دست جاروی دسته‌دار و در دست دیگر سطل کوچکی داشت. پیراهنش شترنجی سرخ و سبز بود، طرحی که در این کشور غیرمعمول بود و یک جفت دمپایی توی اتاقی به پا داشت.

یادویگا یک سال را با هرمان در اردوی آلمانی‌ها گذرانده بود و پس از جنگ سه سال می‌شد که در امریکا بود اما هنوز طراوت و شرمگینی یک دختر روسیایی را حفظ کرده بود. آرایش نمی‌کرد. فقط چند کلمه انگلیسی یاد گرفته بود. به نظر هرمان می‌رسید که او حتی نظم لیپسک را همچنان با خود دارد. شب‌ها در رخت‌خواب بوی باپونه می‌داد. همین حالا از آشپزخانه بوی لبو، سیب‌زمینی تازه، شوید و چیزهای دیگر می‌آمد که او نمی‌توانست نامی بر آن‌ها بگذارد، اما همگی خاطره‌ی لیپسک را در او زنده می‌کردند.

با ملالتی مهربانانه نگاهی به او انداخت و سر تکان داد: «دیر شده، رخت‌ها را شسته‌ام، خرید هم کرده‌ام، صححانه هم خورده‌ام اما هنوز برای خوردن اشتها دارم.»

یادویگا لهجه‌ی روسیایی لهستانی داشت. هرمان به لهستانی و گاه ییدی^۳ با او حرف می‌زد که او چیزی از آن نمی‌فهمید. هرمان چند کلمه‌ای از کتاب مقدس و

۳. زبانی مشتق از آلمانی که یهودیان به آن نکلم می‌کنند.